

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO, çip sorununu Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı
Mehmet Fatih Kacır'ın katıldığı panelde ele aldı

Bahçivan: “Türkiye, yerli çip üretimine kavuşmalı”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, pandemi nedeniyle tedarikinde sorun yaşanan ve pek çok sektörde üretimi aksatan çip konusunda aynı zamanda ciddi bir büyüme potansiyeli olduğuna dikkat çekerek “Geçen ocakta dünyada 40 milyar dolarlık çip satıldı. Üreticiler artan talebe yetişemiyor. ABD ve Çin arasındaki çip savaşı ve dev teknoloji firmalarının çip yatırımları da 2020’li yıllarda dünya teknoloji haritasında büyük değişime neden olacak. Türkiye olarak küresel rekabet koşullarında yaşanan bu değişimleri kenardan izleme lüksümüz yok. Ülkemiz, en kısa sürede en son teknoloji ve bilgi birikimiyle donanmış bir yerli çip üretimine kavuşmalı” dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Kacır: “Çip krizi, dünyanın gündeminde en üst sıralara tırmandı. Nesnelerin internetinin yaygınlaşmasıyla ihtiyaç daha da artacak. 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi’nde yarı iletkenler odak sektörler arasında. Cari açığın fazla olduğu, katma değeri yüksek ürünleri yerli imkanlarla üretmeyi amaçlıyoruz. Türkiye’nin de tedarik güvenliğini çok daha ileri bir noktaya taşıyacağız. Başarıya ulaşmak için özel sektörle doğru planlama ve koordinasyon halinde hareket edelim.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO), pandemi nedeniyle tedarikinde sorun yaşanan ve pek çok sektörün üretimini olumsuz etkileyen çip konusunda sıkıntıları ve çözüm yollarını, düzenlediği “Tedarik Zincirlerinde Çipler” konulu panelde ele aldı. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan’ın ev sahipliğinde video konferans yoluyla gerçekleştirilen panele, konuk konuşmacı Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacır ile birlikte İSO Meclis ve Meslek Komitesi Üyeleri, panelistler ve çok sayıda sanayici katıldı. Sektörel Tedarik Zincirleri Toplantıları serisinin beşincisi olan “Tedarik Zincirlerinde Çipler” panelinin açılış konuşmasını gerçekleştiren İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, pandemi nedeniyle yaşanan çip tedarik sorununun üretim süreçlerinde ciddi aksamalara yol açtığını, buna lojistik sorunlar, artan navlun bedelleri ve spekülasyon hareketleri de eklendiğinde büyük oranda hammadde ithalatçısı olan Türkiye sanayisi için katlanılması güç bir maliyet artışının ortaya çıktığına dikkat çekti. Geniş bir perspektiften bakıldığında ise çip kullanımında ciddi bir büyüme potansiyeli olduğunu da söyleyen Bahçivan, “Sadece geçen

ocak ayında dünya üzerinde 40 milyar dolarlık çip satıldı. Üreticiler artan talebe yetişemiyor. Günlük kullandığımız ev aletlerinden araç içi elektronik sistemlere, savunma sanayiinden giyilebilir teknolojilere kadar her alanda büyük önem taşıyan çipler; ticaret ve teknoloji alanında süregelen rekabetin ve hatta küresel hegemonya mücadelesinin ana unsurlarından biri haline dönüşüyor” dedi.

Çip konusunda ABD ve Çin başta olmak üzere dünyada yaşanan ticaret savaşları ve dev teknoloji firmalarının çip yatırımları gibi gelişmelerin de 2020’li yıllarda dünyada teknoloji haritasında büyük değişimlere neden olacağını vurgulayan Bahçıvan “Türkiye olarak küresel rekabet koşullarında bu değişimleri kenardan izlemek gibi bir lüksümüz yok. Aksine, ülkemiz savunma sanayiinden yerli otomobile, uzay programından akıllı şehir projelerine kadar yüksek katma değeri ve dijitalleşmeyi merkeze alan yeni bir sanayileşme stratejisini hayata geçirmeye çalışıyor. Yakın coğrafyaya ve yeni pazarlara yönelik büyük hedefleri olan, üretim, yatırım ve büyüme arzusu açısından tabiri caizse kabına sığmayan bir sanayici profilimiz var. Bu durum, geleceğin teknolojik ihtiyaçlarına hitap eden ürünlerin ihtiyaç duyduğu hammadde tedarikine yönelik stratejik yatırımlarda; devletin de katkısıyla güçlü bir üretim seferberliğini zorunlu kılıyor. Ülkemizin en kısa sürede en son teknoloji ve bilgi birikimiyle donanmış bir yerli çip üretimine kavuşması gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda gerek Savunma Sanayi Başkanlığımız, gerekse TÜBİTAK gibi kurumlarımız nezdinde belli çabaların sergilendiğini memnuniyetle izlemekteyiz. Dünyada yaşanan hızlı süreç, adımlarımızı sıklaştırma konusunda hepimiz için önemli bir uyarı niteliği taşıyor” diye konuştu.

Çin, çipte ABD’ye bağımlılıktan kurtulmaya çalışıyor

Bahçıvan, dünyada çip konusunda yaşanan gelişmeleri şu şekilde özetledi: “En büyük çip tüketicisi olan Çin, stratejik öneme sahip bu üründe ABD’ye bağımlılıktan kurtulmaya çalışıyor. 2020 itibarıyla Çin, üretimde kullandığı çiplerin yalnızca yüzde 6’sını kendi topraklarında üretiyor ve geri kalan kısmını büyük ölçüde ABD’den ithal etmek zorunda kalıyor. Ayrıca Tayvan, Güney Kore, Avrupa ve Japonya gibi önemli oyuncular da halen Çin’e göre yüksek miktarda çip üretiyor. Bu durumun farkında olan Çin, 2025 sonuna kadar yürürlükte olacak 14. Beş Yıllık Plan kapsamında, bilim ve teknoloji konusundaki dışa bağımlılığını ortadan kaldırmak için yapay zeka, kuantum bilgisayarlar, entegre devreler gibi pek çok alanda Ar-Ge harcamalarına ayırdığı kaynağı kat kat artırıyor. Buna rağmen, Çin’in kendi iç pazarındaki ihtiyacını uzun bir süre daha ithalatla karşılamak zorunda kalacağı tahmin ediliyor. Sektörde sahip olduğu bu büyük avantajı kaybetmek istemeyen ABD de elbette boş durmuyor. Geçtiğimiz yıl Huawei ve bağlı ortaklıklarının, ABD firmalarının çip teknolojilerini kullanması “ulusal güvenlik” gerekçesiyle yasaklandı. Bu kısıtlamalar Biden yönetiminde de yürürlükte kalacak gibi görünüyor. Üstelik ABD kendi içerisinde kamu bütçesinin de desteğiyle çok daha büyük yatırımlara hazırlanıyor. Son olarak ABD Başkanı Biden’ın geçtiğimiz günlerde açıkladığı 2,2 trilyon dolarlık yatırım planında, ülkenin çip endüstrisine 50 milyar dolarlık destek verilmesi de yer alıyor. Salgın ve tedarik zincirlerinde yol açtığı sıkıntılarla birlikte dünyanın en büyük teknoloji üreticileri, çip üretimini yabancı firmalara yaptırmaktansa kendi bünyelerinde üretmeye yöneliyor. Üstelik iki büyük küresel güç arasındaki rekabeti de fırsata çeviriyorlar. Örneğin Intel ve Samsung, toplamda en az 30 milyar dolar tutarında olması beklenen yatırımlarla ABD’nin Arizona, Texas gibi teknoloji üretiminde öne çıkan eyaletlerinde kendi fabrikalarını kurmaya hazırlanıyor. Dünyanın en büyük çip üreticilerinden biri olan Tayvan merkezli TSMC de artan kapasite baskısını ortadan kaldırabilmek için bu yıl sermaye harcamalarını 28 milyar dolara yükseltti.”

Kacır: “Türkiye’nin tedarik güvenliğini ileri noktaya taşıyacağız”

Açılıшта konuşan Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Mehmet Fatih Kacır da şunları söyledi: “Çip krizi, dünyanın gündeminde en üst sıralara tırmanmış durumda. Sadece bir

otomobilde hava yastıklarından motor kontrol ünitelerine, 4 çeker sistemden bilgi sistemlerine kadar tüm donatılarda çip var, olmazsa olmaz bir ürün. Otomotivde çok fazla ihtiyaç var gibi görölse de, aslında tüm sektörler için benzer öneme sahip. Nesnelerin internetinin kullanımının yaygınlaşmasıyla ihtiyaç daha da yukarı çıkacak. Aslında bu gibi şoklar öğretici de oluyor. Artık tedarik zincirine genel anlamda bakışın değıştiğı bir dönemdeyiz. Bu anlamda Türkiye'nin de tedarik güvenliğini çok daha ileri bir noktaya taşıyacağız. Biz 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejjisi'ni ilan ettik. Yarı iletkenler de odak sektörler arasında yer alıyor. En önemli amaçlarımız arasında, cari açığın fazla olduğı, katmadeğeri yüksek ürünleri yerli imkanlarla üretmek var. Yarı iletken üretim yatırımının uygulanmasına kadar, elektronik sistemlerde kullanılan komponentlerin ortak plaftorma üzerinden daha yüksek adetlerde alınarak ekonomik verimlilik sağlanmasını da dikkatle değeriendiriyoruz. Yine dijital dönüşüm merkezleriyle çalışacak tasarım merkezlerini kurmak, çıkır açan teknolojileri odağı olarak altyapı, personel ve test desteğı vermek gibi çalışmalar gündemimizde yer alıyor. Cari açığı yapısal olarak gündemden çıkaracağız. Bunlar, kısa, orta ve uzun vadede özel sektör öncülüğüyle başarıya ulaştıracamız işler. Yeter ki doğru planlama ve koordinasyon ile hareket edelim.”

“Çip Tedariğinde Güncel Gelişmeler” başlıklı panele bilişim, makine, otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinden katılan isimler arasında, Casper Yönetim Kurulu Üyesi ve İSO Meclis Üyesi Necat Saldanlı, Ağteks Yönetim Kurulu Başkanı ve İSO Meclis Üyesi Mehmet Ağrikli, Al-Kor Yönetim Kurulu Başkanı ve İSO 54. Grup Meslek Komitesi Üyesi Berç Darçin, Ford Otosan Malzeme Planlama ve Lojistik Direktörü Gökşen Töre Sancak ile Arçelik Satınalma Direktörü Hakan Kozan yer aldı.